

Wielkanoc

Izabela Świercz 5e

Jak obchodzimy to święto

W Polsce w Niedzielę Wielkanocną, po mszy świętej, zwanej rezurekcją, zasiadamy do uroczystego śniadania, na którym częstujemy się święconką, która została poświęcona w sobotę.

Co wchodzi w skład święconki?

- **Chleb** symbolizuje obfitość i pomyślność.
- **Wędlina** to dobrobyt i nawiązuje do ofiary baranka.
- **Babka** drożdżowa lub **mazurek wielkanocny** to symbol dostatku.
- **Jajko** jest symbolem narodzin i zmartwychwstania.
- **Sól** symbolizuje oczyszczenie oraz prawdę.
- **Pieprz** zapewnia
- cierpienie Jezusa.
- Naczynko z **Wodą** symbolizuje ducha świętego, który obmywa ludzi z win i grzechów.
- **Zajączek** symbolizuje płodność i wiosenne odrodzenie.
- **Chrzan** jest symbolem pokonania męki Chrystusa.
- **Sól** symbolizuje więź przyjaźni.

Dagmara Klamka 4c

Święta Wielkanocne na całym świecie

Ciekawostka:

Wielkanoc to najstarsze, chrześcijańskie święto.

W tym czasie w wielu domach piecze się Mazurka. Babka jest tradycyjnym wypiekiem wielkanocnym .

Wielka

Brytania: w Wielkanoc dzieci szukają czekoladowych jajek ukrytych przez zajączka. Urządza się wyścig, w którym turla się jajka.

W Polsce jest Muzeum Pisanki.

Święta Wielkanocne w Ukrainie - Obchodzone są w tym roku 16 kwietnia. W Ukrainie obchodzi się je bardzo podobnie jak w Polsce. Jedną z tradycji wielkanocnych jest święcenie koszyczków z pokarmem . W takim koszyczku można znaleźć jajka, masło twaróg, kielbasę, chrzan i wiele innych. W tym kraju, tak jak w Polsce, zdobi się pisanki. Ukraińcy również świętują Niedzielę Palmową.

W Wielkanoc maluje się pisanki

Święta Wielkanocne we Francji – Obchodzone są w tym roku 9 kwietnia . We Francji symbolem Wielkanocy są kury, zajączki, baranki i jajka. Nie ma tam tradycji święcenia pokarmów, śniadania wielkanocnego i śmigusa-dyngusa .

Marcel Rzyczniak kl.4c Śmigus Dyngus

Kiedy obchodzimy to święto ?

Śmigus Dyngus to bardzo popularne i wesole święto. Śmigus Dyngus znany jest także jako Lany Poniedziałek. W tym roku obchodzony jest 10 kwietnia, przypada w drugi dzień Świąt Wielkanocnych. Życzymy by,

wszyscy wesole i mokro spędzili to święto 😊

Jaka jest jego historia ?

Dawniej Lany Poniedziałek, czyli obrzęd słowiańskich jarych, obchodzono w ten sposób, że wszystkie młode dziewczyny na wydaniu były oblewane wodą, co symbolizowało powitanie wiosny. Związane z tym świętem jest także topienie marzanny, która symbolizuje pożegnanie zimy. Są to obrzędy, które jeszcze nie zostały zapomniane.

Świat rybek

Jagoda Baińska 4c

CIEKAWOSTKI

Rybki, które uważam za najpiękniejsze, to welonki. Oczywiście inne rybki też są bardzo ładne i różnokolorowe.

PAMIĘTAJ!

Pamiętaj, że rybki powinny być dobrane tak by się nie pozjadały. Jeżeli zauważysz małe rybki, oddziel je od dorosłych rybek.

rybka akwariowa

Jak zacząć przygodę z rybami

1. Na początku przygody z rybkami trzeba się dobrze zaopatrzyć, w co?
2. Na pewno musisz kupić kwadratowe lub prostokątne akwarium i koniecznie filtr oraz oświetlenie.
3. W akwarium nie może
4. Jak chcesz, to możesz kupić dodatkowo jakiś zamek.

zabraknąć roślin i żwirku.

Jak zajmować się rybkami?

1. Rybki (zależy jakie) trzeba karmić raz dziennie.
2. Na pewno trzeba wymieniać wodę i czyścić z glonów co jakiś czas.
3. Jak wyjeżdżasz często i na długo, to rybki są złym pomysłem.

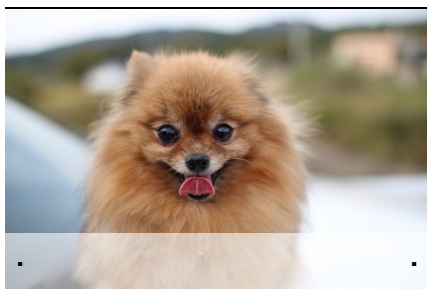
Anna Sroka 4c

Rośliny trujące dla zwierząt

Bezpieczne rośliny dla psów i kotów to: fiołek afrykański, kamelia japońska, gloksynia, skrzętnik i większość storczyków np. phalaenopsis i dendrobium.

Bezpieczne rośliny dla gryzoni to:
- bambus zwyczajny
- begonia królewska
- storczyk falenopsis
- chamedora wytworna
- jęczmień i owies.

Psy i koty

Dla psów i kotów śmiertelne jest spożycie mięszu aloesu. Po spożyciu mogą wystąpić u nich objawy, takie jak wymioty, biegunka, drgawki, a nawet arytmia serca. Kiedy zwierzak dobierze się do

rośliny, najlepiej niezwłocznie udać się do weterynarza. Wykona on badania i przepisze leki.

Gryzonie

Szczury, myszy i chomiki to roślinożercy, którzy uwielbiają obgryzać liście. Trujące rośliny są niebezpieczne, bo posiadają w sobie toksyczne substancje. Kiedy zwierzak spożyje: tulipana, krokusa,

oleandra pospolitego lub konwalię majową, natychmiast usuń roślinę z jego pyska i niezwłocznie udaj się do weterynarza.

Zuzia Kwaśniewska 4c

Kwiaty kwitnące na wiosnę

Kiedy rosną?

Krokusy - pierwsze pojawiają się już w marcu, kiedy topnieje śnieg.

Najwięcej rośnie ich w kwietniu.

Przebiśniegi - to pierwsze wiosenne kwiaty, które kwitną pod koniec lutego

i na początku marca.

Krokusy i przebiśniegi

Krokusy - mają zawieszonych na pękatej trawiaste wąskie liście, z szarymi lub białymi, podłużnymi paskami. Kwiatki duże, kielichowe o miodowym zapachu.

Przebiśniegi - składają się z dwóch okółków płatków

na pękatej załączni. Trzy zewnętrzne są długie, śnieżnobiałe i szeroko rozkładają się na boki. Trzy wewnętrzne ozdobione zielonym deseniem, przylegają do siebie, tworząc krótką rurkę.

Alicja Łakota 4c

Ważny dzień - Dzień Ziemi

Dzień Ziemi - czas, kiedy wyjątkowo dbamy o naszą planetę.

Jak możemy dbać o Ziemię?

22 kwietnia 1970 roku odbył się pierwszy w historii Dzień Ziemi. Większość szkół organizuje wtedy wielkie sprzątanie lasów, łąk itp. Celem Dnia Ziemi jest zachęcenie ludzi do dbania o naszą planetę. W 2023 roku obchodźmy 50. Dzień Ziemi w Polsce. Co roku Google świętuje Dzień Ziemi specjalną grafiką, a w tym roku będzie oddawał cześć malutkiemu, ale bardzo ważnemu owadowi - Pszczółce!

Żeby dbać o błękitną planetę, przede wszystkim ważne jest niezaśmiecanie terenów zielonych i wody, gdyż potem zwierzęta mogą jeść te wszystkie śmieci. Żeby dbać o przyrodę, ważny jest recykling, to znaczy

zamienianie odpadków w coś pożytecznego.
Do żółtego kosza - plastiki
Do niebieskiego kosza - papier
Do zielonego kosza - szkło
Do brązowego - odpady BIO
Do czarnego - zmieszane śmieci (brudny papier itp.).

Alicja Łakota i Zuzanna Kwaśniewska 4c

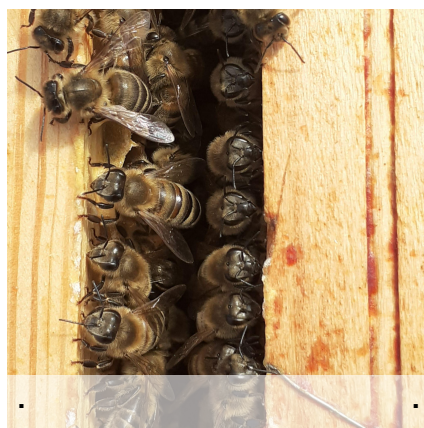
Pszczoly

Bez pszczół nie będzie życia na Ziemi

Pszczoly - małe owady znane głównie z robienia miodu i zapylania kwiatów :). Te małe żółte owady w czarne paski są jednak niezbędne do istnienia jakiegokolwiek życia. Jeśli wszystkie pszczoły i inne owady

zapyłające by wymarły, to wtedy żadna roślina nie mogłaby zakwitnąć. Ostatecznie to oznaczałoby brak warzyw i owoców!

Rodzaje pszczół

Królowa - to najliczniejsza grupa pszczół w ulu. To one odpowiadają za utrzymanie rodziny pszczelej, przynosząc do ula pokarm - pyłek nektar, a także wodę. **Trutnie** - większość czasu spędzają beczynnie. Ich jedyną funkcją jest dostarczanie

to najważniejsza pszczoła w ulu. Najważniejszym obowiązkiem królowej jest zachowanie ciągłości rodziny pszczelej. Tylko ona jest zdolna do składania jaj. w sezonie potrafi znieść 2000 jaj dziennie. Żyje ok. 5 lat.

Robotnice królowej

Jagoda Szczypczyk 4c

Moje koty

Początek naszej przyjaźni

Mam dwa koty, które wabią się **Andrucik i Kokos**. Są to bracia, którzy zostali adoptowani ze schroniska. Wszystkich kotów było sześć, ale ja wzięłam dwa. Miały prawie jeden miesiąc, kiedy znalazły się w naszym domu. Na początku były bardzo wystraszone i nie chciały wychodzić z pokoju. Z czasem przyzwyczyły się do naszego domu. Teraz mają 2 latka i **bardzo lubią się bawić** 😊.

koty Jagoda Szczypczyk

Ulubione zabawy i wygląd

Ulubione zabawy i zabawki moich kotów. Andrucik kocha się bawić pomponikami, Kokos kocha patyczki do uszu i gumki do włosów. Kiedy odłożę gumkę na szafkę, to ucieka z nią w zębach. Kokos i Andrucik bardzo lubią szaleć

w taki sposób, że odbijają się od ścian i tak dalej. **Wtedy robi się niebezpiecznie.**

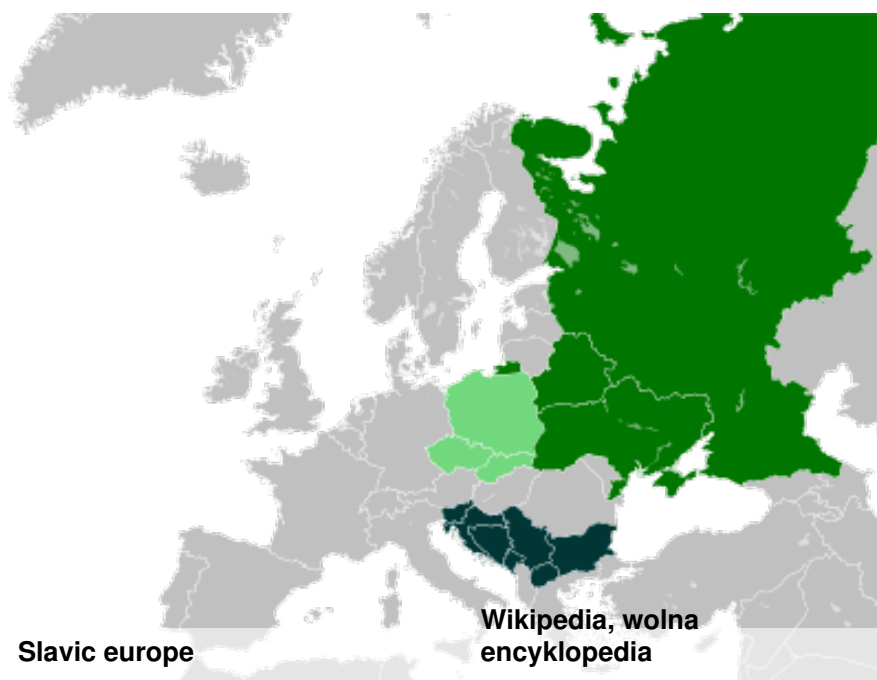
Wygląd Kokosa: biały z kropeczką na końcu ogonka. Wygląd Andrucika: biały w czarne łatki.

Adam Markiewski 4C

SŁOWIANIE

Po prawej -
kraje
słowiańskie
obecnie

Kolor
jasnozielony -
Słowianie
zachodni;
kolor
ciemnozielony -
Słowianie
wschodni;
kolor ciemno-
niebieski -
Słowianie
południowi.

Słowianie
należą do
ludów
indo -
europejskich.
Do ludów tych
należą również
m.in. Germanie,
Bałtowie,
Ormianie,
Indoirańczycy,
Romanie,
Grecy i
Trakoiliorowie.

Słowianie:
Polacy, Wieleci,
Słowacy, Czesi,
Ukraińcy,
Białorusini,
Rusini,
Rosjanie,
Słowacy,
Chorwaci,
Serbowie,
Bułgarzy i
Macedończycy

Herby:

Antów (Słowian
wschodnich)

Wendów (Słowian
zachodnich)

slavs

Sklawinów (Słowian
południowych)

dziennik

**Symbole
słowiańskie**

Po lewej - herby Antów (obecnie Słowian - na wschodnich), oraz Sklavinów (obecnie Słowian południowych).
na górze po lewej Słowian wschodnich, na górze po prawej Słowian zachodnich, a na dole Słowian południowych.

Słowianie dzielą się na Wendów (obecnie Słowian zachodnich),

Cyrylica

W niektórych państwach słowiańskich stosowane jest powstałe w IX w. pismo, zwane cyrylicą. Powstało ono, gdy bizantyjski misjonarz Cyryl - Konstantyn nawracał na prawosławie narody słowiańskie. Nie mógł jednak

zapisać w piśmie greckim słowiańskich dźwięków, więc utworzył na podstawie greki słowiańskie pismo zwane cyrylicą.

Adam Markiewski 4c

SŁOWIANIE POŁUDNIOWI

Carstwo Serbskie z czasów cara Stefana Urosza IV Duszana (po lewej)

Osobny artykuł : Carstwo Serbskie

Carstwo Serbskie było najpotężniejszym średniowiecznym bałkańskim państwem. Stworzył je król Serbii i Raszki Stefan Duszana, który przeniósł stolicę z Nowego Pazaru do Skopje, koronując się uroczystością na cara Serbów i Greków. Po jego śmierci w 1355 roku Carstwo się rozpadło. Wtedy despota Epiru i Macedonii, bratanek zmarłego cara, podjął próbę wskrzeszenia państwa. Udało się to jednak dopiero jego synowi, Stefanowi II Nemaniciowi, który zdobył Belgrad (daw. Białogród) i wskrzesił Carstwo.

Carstwo Bułgarii - dlaczego upadło?

W 1363 roku car Bułgarii Iwan Aleksander podzielił swoje państwo na dwie części: Carstwo Tyrnowskie i Carstwo Widyńskie. W Carstwie Tyrnowskim osadził swego ulubieńca, młodszego syna Iwana Szyszmana, natomiast starszemu Iwanowi Stracimirowi oddał pod władanie ziemie widyńską. Państwa te podbił car Serbski Stefan Urosz V Nijaki, a następnie, weszły pod władanie Turcji.

CIEKAWOSTKA

W średniowiecznej Europie istniały również inne południowosłowiańskie potęgi:

1. **Carstwo Bułgarii** - największy zasięg terytorialny za czasów cara Iwana Asena II
2. **Królestwo Chorwacji** - największy zasięg za panowania króla Stefana Drżislava
3. **Królestwo Bośni** - największe za króla Tvrtka I Kotromanicia.

Adam Markiewski 4C

Carstwo Serbskie

Carstwo Serbskie (serb. Српско Царство, *Srpsko Carstvo*) - średniowieczna bałkańska monarchia powstała w roku 1355, kiedy król serbski Stefan Urosz IV Duszan koronował się w Skopju na cara Serbów, Greków, Bułgarów i Albańczyków. Było jednym z największych bałkańskich państw tego okresu. Istniało w latach 1346 - 1371, a następnie rozpadło się na wiele różnych państweczek, niezależnych od władzy centralnej.

Po prawej - herb Carstwa Serbskiego z lat 1354 - 1371

Władcy Drugiego Państwa Serbskiego:

- Desa (1151 - 1168)
- Tihomir (1168 - 1172)
- Stefan Nemanja (1172 - 1196)
- Stefan I Koronowany (żupan 1196 - 1217), król (1204 - 1228)
- Stefan Radosław (1228 - 1234)
- Stefan Władysław (1234 - 1243)
- Stefan Urosz I (1243 - 1276)
- Stefan Urosz II Milutin (1282 - 1321)
- Stefan Urosz III Deczański (1321 - 1331)
- Stefan Urosz IV Duszan (król 1331 - 1346) car (1346 - 1355)

Tsardom of Serbia coat of arms [Wikipedia, wolna encyklopedia](#)

W 1346 r. powstanie nowego carstwa wymagało reformy aparatu władzy i sądownictwa. Duszan utworzył z terenów zdobytych na Bizancjum Romanię, w której rządy sprawowane

miały być wedle obyczaju greckiego – dokumenty wystawiane były w języku greckim, sądy sprawowane według greckich praw. Królem Serbii został 10-letni syn Duszana Urosz. W jego imieniu rządy w królestwie

sprawował ojciec. Bezpośrednio władał grecko-macedońską Romanią. Na dworze wprowadził bizantyński ceremoniał. Swoich najbliższych współpracowników i najwybitniejszych

wojskowych, członków dynastii i krewnych obdarzył najwyższymi tytułami dworskimi.

Tsardom of Serbia